

Fado

Francisco Souto

Formas de citación recomendadas

1 | Por referencia a esta publicación electrónica*

SOUTO, FRANCISCO (2011 [1998]). *Fado*. Santiago de Compostela: A.C. Amaía, colección Letras de Cal. Reedición en *poesiagalega.org*. Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura.
<<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/384>>.

2 | Por referencia á publicación orixinal

SOUTO, FRANCISCO (1998). *Fado*. Santiago de Compostela: A.C. Amaía, colección Letras de Cal.

* Edición dispoñíbel desde o 15 de febreiro de 2011 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

Fado

Francisco Souto

Fado

Francisco Souto

Fado
© Francisco Souto
Letras de Cal

Ilustración:
Álex Calvo

Edita:
A. C. Amaía
Apdo. 142, Compostela
Galiza, abril 1998

Imprime:
Litosprint, S.L. - Pontevedra

ISBN: 84-922620-4-4
D. L.: PO 108/98

*baleirar os pulmóns
na explosión do verso
única definición que eu podo aceptar*
[como metáfora
(Chus Pato)]

*Un fracaso político deve ser remitido non
á forza do adversario senón sempre ás
feblezas do noso propio proxecto*
(Alain Badiou)

*Quando o olho brilhou entendi
quando criei asas voei*
(Chico César)

Teoría das xeracións poéticas (2)
*Matar o pai. Esnaquízalo e enterralo
con cal vivo, para que a única lembranza
que nos deixe sexan os versos que nos
unxiron.*
(Rafa Villar)

A pátria

pedra de canteiro
medra no camiño

Carnota

para Marta, Alfredo e Aldán

O areal ve-se desde o monte
desde o céu
desde os ollos que non miran
desde a area

que reverdece acougo de paxaros

“Muchacha en la ventana”

por algun Dalí

A ria
devorava os fillos do solpor
o mar inútil
rozava apenas os pés da tarde

Na xanela
Chus Pato
debuxava con sal
o abalo da maré

Se Ana Mendieta

Abrirei un oco na terra
do tamaño exacto do meu alento

Da promiscua floresta
ao leite do río
propagarei o rito deste incéndio
luz nefasta

Eu son
o galo degolado
que esmorece nos teus peitos
Son o barro calcinado
A cicatriz e a pólvora

Abrirei
Abrirei na terra
un oco do tamaño exacto
do meu verso

Orvalla Galiza

A chuva
Namorada dos teus ollos

Tño
o priviléxio do teu colo
entre os dedos

A pel morna
A dozura velada do sangue

Ascendo
con tremor
as curvas do desexo
e no cume
non sei
se
premer
o pulso definitivo da morte

Samba

cadê Vicente Mohedano

Soñar
cadê você

Sentir as horas
cadê você

Unha casa no mundo
cadê você

Todo e nada
cadê você

A madrugada
cadê você

A vida larga
cadê você

Eu vin fuxir o sol
entre os peitos da amada
Un

Beber a laranxa amarga do desexo

Fuga

en Laura Quintillán

As mapoulas orfas na seara das mans
O paxaro da partida oculto nos ollos

Habito
na guitarra triste
triste
dos teus abrazos

Mesturo os licores do teu corpo
conforme antigas receitas
gardadas no alzadeiro prohibido

Verto alcol
e salgados zumes mestos
no vaso alto do noso orgullo

Devoro-te guloso
Apuras-me ditoso
Incito-nos ao verso

Deita
o cristal escuro da túa voz
na caracola ávida dos ouvidos
como a fonte dos ollos
verte
na lentura das tardes
o areal

Ven
e goza-me todo
até o desexo proclamar
a altura viva das marés
na fin da terra

Ven comigo
entra nas laranxas do abismo
somos peixes do delirio

Mar

Sempre a voz do mar
Sempre o xílgaro inaudito nos teus peitos
A lentura do van cada nove ondas

E no gume das horas sempre
E nas coitelas do solpor
A voz sempre do mar

Sempre

O Mar

Furtivos

xunta Mesura

A percebeira é unha illa
A illa ten nome de peixe esquivo
E os homes van

A lanchiña que os leva é de pau de laranxo
a lua é unha laranxa apodrecida
a lua debuxa cadaleitos nas furnas
de entre os mortos nascen percebes

Os ollos vagos non ven
son as mans acoiteladas as que cachean os tetos
a rapa áxil

E logo a lonxa
E a viaxe á Coruña ou Madrid
E o prato na mesa
E o sal na boca

Ese sabor a sal na boca
como se a morte viñese cada nove ondas

Havanera

entre Álex e Nela

Contruirei un mar de palabras
arredor do céu do teu corpo
illa clara

Descubrirei nas furnas
os galeóns feridos das badias
as gavetas afundidas dos tesouros
os guacamaios da conquista
os arcabuces
as iguanas

En canto o sol desce
coa tristura dos milénios sobre as laxes
cinguirei de naus as tuas praias

Eu vin fuxir
o sol
entre os peitos da amada
Dous

Ouh! amar-se por internet

A guitarra triste no lentor da tarde
o frio dos espellos sen a tua imaxe
o areal deserto

e no canto inútil das fontes
e na voz escura das águas
o silencio

Todo
estremece
as laranxeiras do meu sexo

Todo
acontece
na palma da miña man

A inocéncia brutal da pedra
O cristal roto
A intempérie

A barricada acesa da pátria

desde Joseba Sarrionandia
– Galeuzca 1995 –

Habito
no exílio
na porta de atrás
de min mesmo

Os nosos pasos
teñen o arrecendo cruel das idades

Bebemos o teixo do holocausto
Sangramos na traizón irmandiña
paseados milicianos da igualdade
resistimos
guerrilla esfameada a resistir
fusil sen alento

Abril
só palabra
Laranxa amarga
que sempre perdemos

*... o inverno
era un home goso conducindo un trailer
de vinte tons cargado de amosal...*
(Ramón Caride Ogando)

Escrevíamos
unha e outra vez
no areal deserto
a secuénca inédita da pátria

pe
a con til
te
erre
i
a

Tirávamos a pedra
e agachávamos a man
ensangrentada sempre da inocénca

Construíamos
de amor e aciñeiras
as naus da vitória

Na fuxida a nau nunca tiña leme

Topografía

Temos
na altura das nosas mans
brancas
o rexo teixo do holocausto

A sul do noso van
esfameados
aniñan os galos degolados da derrota

Falarei agora
como se se me fose a vida
como falo sempre
porque para dizer fume
é preferível ficar calado

E digo terra
e case ulo o humus do souto
a pegada afundida
o crepitar obsceno
involuntário
do paso

E digo illa
e un lagarto verde
escorre-me entre as pernas
e así vou nomeando as cousas todas
como un deus crível

E entón no sétimo día digo home
e a palabra atora-se
e digo
e non digo
e cando vou dizer
as balas que me han matar
fechan-me a boca

e porén
sigo a dizer a cada mais alto
e xa ulo a pólvora do disparo
a suor de quen acariña o gatillo
e caio no chan
e non digo xa mais nada
que chegou
e non chegou
a fin

E vós
que escoitades
e contemplades o crime
erguede a voz
e cantade
denunciade
a miña morte

Tanguia tangos

con Manolo Souto

Houbo un tempo de guitarras
en que as ruas e os soños
nos pertencían

Eu vin fuxir o sol
entre os peitos da amada
Tres

Construirei
a miña pátria
co seu pube

Por este froito que ningún puño pide
(Rafa Villar)

Esta é a pátria

Catro paredes sen tellado
e unha maceira florida
onde en tempos foi a sala

Consciência

segundo Itxaro Borda

Esquecemos a rotación exacta dos cultivos
Esquecemos as ervas de sandar
Esquecemos os soutos e as laranxeiras
Esquecemos as luas de torar a madeira
Esquecemos o ritmo íntimo das marés no esteiro
Esquecemos os anzois as dornas
Esquecemos as postas do peixe
Esquecemos os grilos de fender o seixo
Esquecemos camiños e casas
Esquecemos as fontes da madrugada
Esquecemos dizer
As palabras de dizer a pátria

Terceiro Milénio

tras Chus Pato e Manolo

Esta é a visión

duas mulleres enloitadas
e un carro de argazos pola estrada do esteiro

Interesa
o seu esforzo na encosta
o cansazo

A visión é apocalíptica
As mulleres-gando carrexando a pátria

Pátria

con Pedro, Tati e Alfredo

Coa dor dos séculos escuros
co desexo nos límites do abismo
co pudor do amante no incesto
coa traizón da chuva sobre as laxes
co camiño inédito e co medo
coa inquietude dos meus brazos visionários

Negar-te é o meu fado

*Carta aberta ao Rafa Villar
e/ou Batallón Literário da Costa da Morte
e/ou Arre-Sentelha!*

Vós

que sabedes do suicídio do sol
na fin da tarde
que é como dizer na fin do mundo
que erguedes a palavra
de entre os mortos
calcinados
para nomear o que é vivo
e sobrevive
a cada aceno

Vós
irmáns
asi na rua
como na aventura
e no verbo unxido
e no silêncio

Restaurade a palabra
Reconstruïde o mundo

Legatum Venituri

contra O. Messiaen

Calcina-me

Fai
dos meus ósos
o clarinete que sopra
a música para a fin dos tempos

Unxe-te do meu verso

Este libro rematouse
de imprimir nos talleres de Litosprint
27 anos despois da victoria cubana
en Playa Girón.

Francisco Souto (A Coruña, 1962)

Son autor de obra *par*. Recoñezo-o. E non é tanto que carza de valor para chegar a ser *sen par*, tanto a ironía do panorama editorial galego que condena a miña obra *impar* a un retardado silencio. Has de saber, raro lector, que antes de *As árbores do incesto* (Espiral Maior, 1995) há un *Cain* que des-espera no prelo. E antes de *Fado* deberías ter vivido o canto emocionado de *As horas de Maria*. Agora que este *Fado* é xa realidade certa, agardo non estar lonxe de mais cando *Cain* e *As horas de Maria* vezxan a luz.

De min dizer tan só que prefiro a acción á adición.
A palabra consciente ao verbo constante. O mito ao rito. A vida á literatura. A violéncia á inconsciéncia.

